Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

HE 214/2018 Hallituksen esitys eduskunnalle rahankeräyslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

**Muistio hallintovaliokunnalle**

Hallintovaliokunnalle erikseen laadittu muistio rahankeräysasioiden asiankäsittely- ja valvontajärjestelmään vaadittavista muutoksista.

Rahankeräyslakia koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että rahankeräyslain uudistamisen tavoitteena on muun muassa lisätä sähköisiä palveluja rahankeräysasioiden hoitamisessa. Tavoitteena on vähentää hallinnollisista menettelyistä sekä rahankeräysten järjestäjille että viranomaisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Tavoite on erittäin kannatettava ja se edistäisi kaiken kaikkiaan viranomaisasioinnin helppoutta ja sujuvuutta sekä helpottaisi viranomaisen sisäistä työskentelyä. Mainittujen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää kuitenkin sitä, että asiankäsittelyjärjestelmän kehittämisen ja sähköisen asioinnin käyttöön ottamisen vaatimille kehitystöille varmistetaan tarvittava rahoitus. Ilman nimenomaista ja erikseen varmistettua rahoitusta rahankeräysilmoitusten sähköinen asiointi uhkaa jäädä toteutumatta.

Sähköisen asioinnin lisäksi rahoitus tulisi varmistaa myös ehdotetun lain 32 §:ssä tarkoitetun rahankeräysrekisterin osalta. Ehdotettu uusi rahankeräyslaki tarkoittaa käytännössä mittavia muutostarpeita olemassa olevaan rahankeräysasioiden käsittelyjärjestelmään. Lainsäädäntömuutoksista johtuvien, ja siis välttämättömien ja pakollisten muutostarpeiden rahoittamiseen ei uuden rahankeräyslain perusteluissa esitetä lainkaan erillistä rahoitusta, jolloin aiheutuvien tietojärjestelmäkustannusten kattamiseen joudutaan käytännössä käyttämään poliisin tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon varattua rahoitusta. Hallituksen esityksessä rahoitustarpeeksi on arvioitu 480 000 euroa sillä varaumalla, että arvio tulee tarkentumaan myöhemmin tietojärjestelmämuutosten määrittelytyön tarkennuttua.

Määrittelytyön edetessä annettua arviota on voitu tarkentaa noin 650 000 euroon, joka sisältää tietojärjestelmätyön lisäksi sähköisen asioinnin toteutuksen. Kustannukset ovat siis huomattavasti suuremmat kuin esityksen alkuperäinen arvio. Uuden lain myötä välttämättömät tietojärjestelmämuutokset veisivät merkittävän osan poliisin kaikkien tietojärjestelmien kehittävään ylläpitoon varatuista varoista. Tämä puolestaan vaarantaa tietojärjestelmien oikea-aikaisen ja riittävän ylläpidon ja johtaa vähitellen tietojärjestelmien toimimattomuuteen. Poliisin tietojärjestelmissä käytettävien tekniikoiden nopean kehittymisen vuoksi tämä kehityssuunta on huolestuttava ja sillä voi olla vaikutuksia operatiivisen toiminnan sujuvuuteen. Tämän vuoksi

ehdotetusta uudesta rahankeräyslaista seuraavien tietojärjestelmämuutosten toteuttaminen tulee varmistaa erillisellä rahoituksella.

Ehdotetussa 37 §:ssä säädetään lain voimaantulosta. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan riittävänä siirtymäaikana pidetään noin puolen vuoden mittaista jaksoa. Tämän mittainen siirtymäaika on riittämätön mm. tietojärjestelmämuutosten kannalta, joiden voidaan arvioida vievän useita kuukausia enemmän. Jos laki tulisi voimaan ennen kuin tietojärjestelmämuutokset on saatu tehtyä, ei viranomaisella ole järjestelmää, jossa käsitellä uuden lain mukaisia hakemuksia ja ilmoituksia. Tästä aiheutuu merkittävä riski uudistukselle.

Nykyisen rahankeräysasioiden asiankäsittely- ja valvontajärjestelmän toimittaja on irtisanonut ylläpitosopimuksen päättymään elokuussa 2019. Poliisin informaatioteknologiakeskus on aloittanut uuden ylläpitotoimittajan kilpailutuksen valmistelun. Jos toimittaja vaihtuu ylläpitosopimuksen kilpailuttamisen myötä, aiheutuu muutostöille merkittävää viivettä.

Nykyisen toimittajan arvio toteutuksen vaatimasta ajasta on noin yhdeksän kuukautta. Mikäli toimittaja kilpailutuksen myötä vaihtuu, tulee toteutukselle varata vielä tätä enemmän aikaa.

Edellä mainitun perusteella rahankeräyslain voimaantulo tulisikin säätää riittävän pitkälle vuoteen 2020, jotta tietojärjestelmämuutokset ja sähköisen asioinnin toteutus ehditään varmuudella tehdä.

Lupahallintopäällikkö Hanna Piipponen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 26.02.2019 klo 15:08. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.